

"بالای عه‌بدوللا په‌شیو له‌به‌ر دهم تاقی ده‌سه‌لات ... سایمان داسۆز

زستانی رابردوو که په‌شیو - م له‌ نزیکه‌وه دی، یه‌کسه‌ر قسه‌که‌ی فرووگی فه‌رپوخزاد له‌ گویمدا زرینگایه‌وه: "ته‌نیا ئه‌و که‌سانه‌ شاعیرن که‌ ژیانیکی شاعیرانه‌ش ده‌ژین." " په‌شیوم له‌ شیعه‌ره‌کانیدا چۆن دیتبوو، رووبه‌رووشم ئاوا شاعیرانه‌ و پڕه‌ست و پاک دی و به‌ زیده‌وه‌ش. به‌ پیچه‌وانه‌ی زۆر شاعیر و نووسه‌ری به‌ناویانگی تر که‌ جاریکم دین له‌ دیننیا‌ن په‌شیمان بوومه‌وه و کورد واته‌نی "دوو‌رکوژی نی‌زیک خه‌سار" بوون. په‌شیو وا نه‌بوو. نه‌ک هه‌ر وا نه‌بوو، به‌لکو دیمانه‌که‌ی له‌ ناخه‌وه رابته‌کاندم و ئه‌و ژیله‌مۆیانه‌ی ساله‌هابوو له‌ قوولت‌ترین قوژبنی ناخدا ونم کردبوون و به‌ دواياندا ده‌گه‌رام، به‌و دیداره‌ کلپه‌یان سه‌نده‌وه.

هه‌ول ده‌ده‌م به‌ رۆچنه‌ی شیعه‌ریکیدا له‌ لایه‌نیکی که‌سایه‌تی په‌شیو ب‌روانم:

بالا

له‌ وه‌تی من هه‌م، سه‌رنجم داوه

ریگه‌ی گولگولی ته‌خت و به‌خت و کام

به‌ بن که‌وانه‌ی تاقیکدا ده‌روا

که‌ نه‌وینتره‌ له‌ خاچی بالام

من قه‌ت ده‌سکاری به‌ژنی خۆم ناکه‌م

هه‌تا ئه‌و رۆژه‌ی سه‌ر ده‌نیمه‌وه

نه‌مام بووم زریان نه‌یچه‌ماندمه‌وه

خوایه به‌ پیری... نه‌چه‌میمه‌وه!

من هه‌رده‌م تاییه‌تمه‌ندییه‌کی په‌شیو سه‌رسامی کردووم، ئه‌ویش ئه‌و توانا سه‌یره‌یه‌تی له‌ ده‌ربرینی ناخی خۆی و شته‌ ساکاره‌کانی ژیان. ره‌نگبێ جیاوازی مروّقی هونه‌رمه‌ند له‌گه‌ل خه‌لکی ئاسایی له‌و خاله‌دا بێ: هونه‌رمه‌ند زمانیک بۆ ده‌ربرینی حاله‌ته‌ ناسکه‌کانی ده‌روونی مروّق ده‌دوژیته‌وه که‌ به‌ زمانی ئاسایی ده‌رنا‌برین. ده‌نا کاکله‌ی ئه‌و تیکسته‌ یان با بلین مه‌زموونه‌که‌ی شتیکه‌ ئیمه‌مانانیش هه‌ستی پیده‌که‌ین. به‌لام خولفاندنی فه‌زایه‌کی وا شاعیرانه‌ ته‌نیا له‌ زه‌ینی پڕ وینه‌ی شاعیریکیدا بۆی هه‌یه‌ یگورئ. له‌و زه‌ینه‌ شاعیرانه‌یه‌دا، له‌ به‌رده‌م ریگه‌ی گولگولی گه‌یشتن به‌ ته‌خت و به‌خت و کام، تاقیکی که‌وانه‌یی و هه‌ا رۆنراوه‌ له‌ به‌ژنی مروّق نزمتره‌.

تاقی که‌وانه‌یی که‌ ده‌شێ له‌ میعماریی کۆنی رۆژه‌لاتیانه‌ و ئیسلامیانه‌ وه‌رگیرایی، چه‌قی ده‌قه‌که‌یه‌ و هه‌موو که‌رسته‌کانی دیکه‌ به‌ده‌وریدا هه‌لده‌سوورین. تاق هیمای به‌ستنی ریگاکان و به‌رته‌سک کردنه‌وه‌ی ئه‌و تاکه‌ ریگایه‌شه‌ که‌ ده‌سه‌لات بۆ گه‌یشتن به‌ ته‌ختی روفاهییته‌ هیشتوو‌یه‌ته‌وه، تاکه‌ ریگای ته‌سک و نه‌گۆر که‌ به‌ خستی بیری دوگما تاقیکی پشتکووری نه‌ویی به‌سه‌ردا نوشتاوه‌ته‌وه.

شاعیر کۆی سیسته‌میکی تاکده‌نگ ده‌خاته‌ ژپیر پرسیار که‌ ئازادییه‌کانی مروّق به‌رته‌سک ده‌کاته‌وه و زه‌وتیان ده‌کا. ئه‌و سیسته‌مه‌ سیاسی - کۆمه‌لایه‌تی - کولتوو‌رییه‌ی هه‌موو ریگاکان ده‌سپێته‌وه و ته‌نیا ریگایه‌ک گولرپژ و ده‌سنیشان ده‌کا که‌ چپکراوی ده‌ستی خۆیه‌تی. ریگه‌یه‌ک که‌ تاکه‌کانی کۆمه‌ل ده‌بی

ملکه چ و شهرشۆپی بن، دهنایا سهریان دهشکی یان ئه وهتا دهبی ریگی ههلهت و ههلهدیگر بهر، دیاره ئه و ریگیانهش هه رگیز به تهخت و بهخت و کام کوتاییان نایه.

زه لیلیه روهری و ملکه چخوازی و دهستنده کردنی تاکه کان، رهفتاری هاوبهشی هه موو سیسته مه ملهور و خۆسه پینه کانی سهر رووی زه و بییه. لیڤه دا خودی شاعیرانه ده کرئ هیمایه ک بی بو ئه و تاکوته را روونا کبیرانهی هیشتا بیر و قهله می خۆیان نه دۆراندوو، به رامبه ر تا قی که وانه بی ده سه لات نه چه میونه وه و برسیه تی و سه ره زراییان پی له تیڤی و سه رشۆپی باشتر بووه. (له کاتی کدا سیفه تی "تاکوته را" بو روونا کبیرانی کورد به کار دیڤم، روژ به روژ ژماره ی ئه و هونه رمه ند و روونا کبیرانه ی خۆیان و قهله میان نه فرۆشتبی و هیشتا به سه ر پیوه وه ستابن له که مبوونه وه دان. بو یه ش تخوونی وارته ی "روشنبیر" نه که وتووم، ئه م وشه یه له میژه له مانا که ی خۆی به تال کرا وه ته وه. له کاتی کدا له کوردستان وه زاره تی رو شنبیری و له شکر ی رو شنبیران و چایخانه ی رو شنبیران هه یه و هه ر که س دوو پیته و له تیگی خۆینده وه و نووسی نیوی خۆی ده نی رو شنبیر، به چاکم زانی وشه ی روونا کبیر به کار بیڤم، به رامبه ر ئه وه ی فارسه کان پیی ده لێن "روشنفر".)

ته عبیری ک که له و شیعه ردا زور سه رنجی راکیشام "خاچی بالا" بوو. له خۆم پرس ی: باشه بو خاچ؟ راسته خاچ ره مزی ئه و په ری ئازاری مرو قایه تیبه، به لام شو به اندنی بالا به خاچ، خاچ که مرو قیگی وه ک مه سیحی پی چوارمیخه کی شرا، ئایا هیمای بلندی و له شان نه هاتن و مل نه دانه؟ ئایا به ژن به رزه کانیش دوا جار بالایان ده بیته خاچ و مرو قی راستگۆیان پی هه لده واسرین؟ ئایا لیڤه شدا شاعیر "دوو که سه" یه کیان خاچ و ئه وی دی له خاچ دراو؟

که ده یه نیمه به رچاوی خۆم، خاچیگی ئازارچه شتوو به لام قیت و بلند، ده گاته به رده م که وانه ی تا قیگی نه وی، له وه دلنیا ده بم که ئه و خاچه هه رگیزا وه رگیز له سه نتمیگی به ژنی خۆی خو ش نابی. ئه وه ئه و کیشه قووله ی نیوان بیڤی مرو قی ئازاد یخواز و ده سه لات ی کو یله بیخوازه.

من قهت دهسکاریی به ژنی خۆم ناکه م

ههتا ئه و روژه ی سهر ده نیمه وه

نه مام بووم زریان نه یچه ماندمه وه

خوایه به پیڤی... نه چه میمه وه!

رهفتاری میگه لی، وه ک چۆن سه ربازانی گوردانی ک تا هه ته ری چاو، هاوبه رگ و هاو خۆراک و هاو جووله و هاو گۆن، کاریگی وه های کرد تاکه کان چیدی به عه قلی خۆیان بیر نه که نه وه، به چاوی خۆیان نه روان، به زمانی خۆیان نه چیژن و بنه کو پییه کی بی تامی یه کتر. ئالیڤه دا که سه کان بو ئه وه ی بتوانن به ژیر تا قه که وانه بیه کانی دیسپلینی حیزی و رینموونییه کانی ده سه لاتدا رهت بن، دهسکاریی به ژنی خۆیان و جیهان بینی و چه زه شه خسییه کانی خۆیان کرد و هیڤه دیان لکو پیو پی چه ز و جیهان بینی و به ژنی خۆیان هه لپه رتاوت، بوونه دارده ستی ره ق و رووق.

به لام شاعیر که دژی کولتووری به میگه ل بوونه و به رگری له گه وه ری ئینسانیی تاکه کان ده کا، با له تهخت و کامیش مه حرووم بکرئ، ئاماده نییه دهسکاریی به ژنی خۆی بکا. خاچی که له گه تی به ژنی شاعیر ته نیا جار ی ک به لادا دی، ئه ویش ئه و کاته ی سهر ده نیته وه.

www.kurdistan.net

بهکاتی ناوهندی ئه وروپا 19:41 30-5-2006